

'บรรเทาทุกข์ชั่วคราว' ให้เข้า-ออกศูนย์การค้าได้

? การที่ศาลปกครองจะพิจารณาว่าจะออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ยื่นคำขอหรือไม่นั้นกฎหมายวิธีพิจารณาความปกครองประกอบกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้กำหนดเงื่อนไขไว้ 3 ประการประกอบกัน คือ ประการแรก คำฟ้องมีมูล ประการที่สองมีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตราการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่ขอนั้นมาใช้ และประการที่สามต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐด้วย

สำหรับเงื่อนไขแรกกรณีคำฟ้องมีมูลหรือไม่นั้นเมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้ทำทางเชื่อมในเขตทางหลวงดังกล่าวจากผู้อำนวยการทางหลวงแผ่นดินต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้นำสิ่งมาติดตั้งโดยอ้างว่าเป็นพื้นที่ราชพัสดุที่อยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ 1 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน และได้ให้ผู้ฟ้องคดีที่ 2 เช่าที่ดิน ผู้ฟ้องคดีที่ 1 ย่อมมีสิทธิใช้สอยที่ดินได้ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตามมาตรา 1336 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งสิทธิการใช้สอยที่ดินที่อยู่ติดทางสาธารณะย่อมรวมถึงสิทธิที่จะออกสู่ทางสาธารณะได้โดยสะดวกด้วย

เมื่อที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ 1 มีพื้นที่ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 370 ซึ่งเป็นทางสาธารณะและได้รับอนุญาตให้ทำทางเชื่อมเข้า-ออกกับทางหลวงแผ่นดินจากเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลทางหลวงแผ่นดินแล้วอีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีเองก็เคยมีหนังสือขออนุญาตกรมทางหลวงเพื่อก่อสร้างท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดินและบ่อพัก การที่ผู้ถูกฟ้องคดีนำสิ่งกีดขวางทางเข้าโครงการซึ่งส่งผลให้ผู้เช่าที่ดินเพื่อประกอบธุรกิจไม่สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตามปกติ ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงมีมูล

กรณีเงื่อนไขต่อไปว่ามีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตราการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่ขอนั้นหรือไม่นั้นเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ปิดกั้นทางเชื่อมเข้า-ออกโครงการทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่สามารถนำยานพาหนะผ่านเข้า-ออกโครงการได้ โดยผู้ถูกฟ้องคดียืนยันว่าตนมีอำนาจดำเนินการได้จึงเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีตั้งใจจะกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการกระทำที่ถูกฟ้องร้องอันจะทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนเสียหายต่อไป

เนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีคุ้มครองตามที่ขอนั้นมาใช้ได้

สำหรับเงื่อนไขประการที่สาม ซึ่งเป็นประการสุดท้ายคือเงื่อนไขเกี่ยวกับความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐ

นั่นเห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ 1 เพียงขอเปิดใช้ทางเชื่อมระหว่างที่ดินของตนกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 370 เพื่อให้ยานพาหนะผ่านเข้า-ออกและขอใช้สาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อประกอบกิจการโครงการเท่านั้นยังมีได้มีลักษณะถึงขั้นเป็นการขัดขวางหรือรบกวนการปฏิบัติงานของผู้ถูกฟ้องคดี

และข้ออ้างที่ว่าจะทำให้เกิดการจราจรหนาแน่นกระทบต่อการเดินทางของผู้ที่ต้องการใช้บริการท่าอากาศยานเป็นเพียงการคาดการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีอีกทั้งยังสามารถป้องกันและแก้ไขได้กรณีจึงยังไม่พอฟังว่าการทำทางเชื่อมดังกล่าวจะทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคแก่การบริหารงานของผู้ถูกฟ้องคดี

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งกีดขวางใด ๆ ออกจากเขตทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 370 บริเวณทางเข้า-ออก หน้าโครงการฯจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยจึงยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

(ผู้สนใจศึกษารายละเอียดได้จากคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร.237/2562 และสามารถสืบค้นบทความย้อนหลังได้ที่ www.admncourt.go.th)

admncourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูข้อมูลอาทรรณจากคดีปกครอง)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า...ในการที่ศาลปกครองจะเห็นสมควรกำหนดมาตรการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีไม่ว่าจะมีคำร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ก็ตามศาลจะต้องพิจารณาให้ได้ครบเงื่อนไขทั้ง 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง คำฟ้องมีมูลหรือไม่?

ประการที่สองมีเหตุเพียงพอที่จะนำมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามที่ขอนั้นมาใช้หรือไม่?

และประการที่สามต้องคำนึงถึง

ความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

เมื่อครบองค์ประกอบทั้งสามประการศาลจึงจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวให้แก่คู่กรณีได้ครับ.

รู้ทันวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี

พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 66 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีไม่ว่าจะมีคำร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด วรรคสอง บัญญัติว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย

ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543

Call Center 1355

www.admncourt.go.th

ข้อ 75 กำหนดว่า นอกจากกรณีที่กำลังกล่าวในข้อ 69 ในเวลาใด ๆ ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาหรือคู่กรณีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาได้

ข้อ 77 กำหนดว่า ให้มีความในลักษณะ 1 ของภาค 4 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขอเงื่อนไขใน

การออกคำสั่งของศาลและผลของคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาหรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาโดยอนุโลมเท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่องให้กระทำได้และโดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

คำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราว?!

จำได้ว่า...เมื่อไม่นานมานี้เคยเป็นธรรมดาได้เคยพูดถึงกรณีศาลปกครองกลางมีคำสั่งคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวกรณีเจ้าของโครงการศูนย์รวมจำหน่ายสินค้าแห่งหนึ่งในย่านสุวรรณภูมิได้ฟ้องบริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) หรือ ทอท. ที่ได้นำสิ่งกีดขวางมาตั้งขวางหน้าทางเข้า-ออกโครงการดังกล่าวก่อนหน้าวันเปิดตัวครั้งแรก

ศาลปกครองกลางได้มี "คำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราว" โดยให้ ทอท. (ผู้ถูกฟ้องคดี) รื้อถอนสิ่งกีดขวางทางเข้า-ออกโครงการฯ ที่พิพาทผู้ถูกฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวแล้วไม่เห็นด้วยจึงยื่นอุทธรณ์ซึ่งต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาคำร้องอุทธรณ์แล้วโดยยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กำหนดวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวให้แก่เจ้าของโครงการดังกล่าว

เมื่อเดือนธันวาคม 2562 ที่ผ่านมามีหลายท่านคงอยากทราบเหตุผลของศาลรวมทั้งหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการที่ศาลจะกำหนดวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวดังกล่าวลงเป็นธรรมจึงขอนำคดีดังกล่าวมานำเสนอ ซึ่งก่อนอื่นลองขออธิบายเกี่ยวกับวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพาทภาคีปกครอง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจสักเล็กน้อยนะครับ

ตามกฎหมายจะกำหนดวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพาทภาคีปกครองไว้ 2 ลักษณะ คือ 1. การขอทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองซึ่งใช้ในกรณีที่ฟ้องขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง และ 2. การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ซึ่งใช้ในกรณีที่ฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

โดยวิธีการดังกล่าวเป็นการคุ้มครองผู้กรณีชั่วคราวในระหว่างที่รอการพิจารณาคดีของศาลซึ่งทั้งสองวิธีนี้มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งวันนี้จะพูดถึงการขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวเนื่องจากผู้ฟ้องคดีคือเจ้าของโครงการที่พิพาทเห็นว่า การกระทำของ ทอท. ในการนำสิ่งกีดขวางทางเข้าโครงการฯ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มาดูที่มาที่ไปของคดีกันสักนิดครับ...คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเจ้าของที่ดินและผู้ประกอบการโครงการจำหน่ายสินค้าซึ่งตั้งอยู่ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 370 ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้ตั้งเต็นท์ขวางทางเข้า-ออกและไม่อนุญาตให้ผู้ใดใช้ทางดังกล่าวผ่านเข้าโครงการฯโดยให้เหตุผลว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุที่อยู่ในการดูแลของ ทอท.

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นด้วยเนื่องจากเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นทางหลวงแผ่นดินซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้ทำทางเชื่อมในพื้นที่จากผู้อำนวยการทางหลวงแผ่นดินแล้วจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้มีการพิพากษาห้ามผู้ถูกฟ้องคดีกระทำการอื่นไม่ชอบด้วยกฎหมายและยุติการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองพร้อมให้ชำระค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพาทมาด้วยดังที่ได้กล่าวมาในตอนต้น

ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวให้แก่ผู้ฟ้องคดี สำหรับเหตุผลของศาลปกครองสูงสุดจะเป็นอย่างไร เชิญติดตามกันต่อเลขครับ!